भवतीति वा गर्भः । य एव पञ्चविष्ण स्तोमस्तं तरुपद्धात्ययो संवत्सरो वाव गर्भाः पञ्चविष्णस्तस्य चतुर्विष्णतिर्धमासाः संवत्सर् व्व गर्भाः पञ्चविष्णस्तद्य-त्तमाह गर्भा इति संवत्सरो ह त्रयोदशो मासो गर्भी भूवर्जून्प्रविशति तदेव तद्रृप° [१६.] ॥ ग्रोतः मतुब्रोपः ग्रोतस्वी तेतस्वी वज्ञो वाज्ग्रोतः तद्रुपस्त्रिणवः स्तोमो॰ सि यदा ग्रोजः संवत्सर्श्वतुर्विशतिपन्नाक्रोरात्रसंवत्सरात्मकवान्निणवः त्रिगुणा नव यत्र । य एव त्रिणव स्तोमस्तं तरुपद्धाति तखत्तमाकृौत इति व-ब्रो वाज्योतो वबस्विणवोज्यो संवत्सरो वाज्योतस्विणवस्तस्य चतुर्विध्शति-र्थमासा देऽ ऋहोरात्रे संवत्सर् ठ्वौ अस्त्रिणवस्तयत्तमा हो अ इति संवत्सरो हि सर्वेषां भूतानामोजस्वितमस्तदेव तद्रूपः [२०.] ॥ ऋतुर्यज्ञोपयोगी वृकत्रिंशः स्तो-मोश्मि यहा संवत्सर् एव करोतीति क्रतुः पचर्र्तसंवत्सरात्मकवादेकत्रिंशः। य रविकत्रिष्ण स्तोमस्तं तद्वपद्धात्ययो संवत्सरो वाव ऋतुरेकत्रिष्णस्तस्य च-तुर्विध्शतिर्धमासाः परृतवः संवत्सर् एव ऋतुरेकविध्शस्तयत्तमाङ् ऋतुरिति संवत्सरो हि सर्वाणि भूतानि करोतीति [६.४.१.५१.] श्रुतेः ॥ प्रतिष्ठा स्थिति-कृत्स्वयस्त्रिध्शः स्तोमोऽसि यदा संवत्सरः प्रतिष्ठा संवत्सरे सर्वस्य प्रतिष्ठितवा-त्यन्तर्धक्रोरात्रसंवत्सरात्मकवात्त्रयस्त्रिंशः । य रुव त्रयस्त्रिध्श स्तोमस्तं तद्रपद्-धात्ययो संवत्सरो वाव प्रतिष्ठा त्रयस्त्रिध्शस्तस्य चतुर्विध्शतिर्धमासाः षृतवो देश्यक्रोरात्रे संवत्सर् एव प्रतिष्ठा त्रयस्त्रिध्शस्तयत्तमाक् प्रतिष्ठिति संवत्सरो क्रि सर्वेषां भूतानां प्रतिष्ठा तदेतहूप॰ [२२.] ॥ ब्रघः सूर्यः ग्रसी वाज्यादित्यो ब्रध इति युतेः विष्टपं निवासस्थानं भुवनं विष्टपं लोक इति कोशात् ब्रधस्य विष्टपं स्वाराज्यं स्वतन्त्रवं तद्रूपस्तत्प्रदो यश्चतुस्त्रिध्श स्तोमस्तद्रूपासि यदा संवत्सरो ब्रथ्य विष्टपं रविणैव कालिनिर्माणवात् चतुर्विशतिपत्तसप्तर्वकोरात्रसंवत्स-रात्मकबाचतु स्त्रिंशः । य एव चतु स्त्रिष्ण स्तोमस्तं तरुपद्धात्ययो संवत्सरो वाव ब्रथ्नस्य विष्टपं चतुस्त्रिध्शस्तस्य चतुर्विध्शतिर्धमासाः सप्तर्श्ववो देश्यकोरात्रे सं-वत्सर् व्व ब्रधस्य विष्टपं चतुस्त्रिध्शस्तयत्तमारु ब्रधस्य विष्टपमिति स्वाराज्यं वै ब्रथ्नस्य विष्टपं तदेतहूप॰ [५३.] ॥ नाकः स्वर्गप्रदः षठ्त्रिंशः स्तोमोऽसि संव-तारो वा नाकः काम्यत इति कं सुखं न कमकं दुःखं तज्ञास्ति यत्र स नाकः

PARS I.